

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ДІЯЛЬНОСТІ АУДИТОРСЬКИХ КОМПАНІЙ

Н. В. ОХОТА,

здобувач вищої освіти спеціальності

071 «Облік і оподаткування», МНАУ

М. Ю. ВАСИЛЕНКО,

здобувач вищої освіти спеціальності

071 «Облік і оподаткування», МНАУ

Анотація: проаналізовано особливості корпоративної соціальної відповідальності вітчизняних аудиторських компаній. Доведено необхідність та важливість детального вивчення організації корпоративної соціальної відповідальності в управлінні компанією.

Ключові слова: аудит, аудиторська діяльність, корпоративна соціальна відповідальність, сталий розвиток.

Abstract: features of corporate social responsibility of an audit company are analyzed. The necessity and importance of a detailed study of the organization of corporate social responsibility in the management of the company is proved.

Key words: audit, audit activity, corporate social responsibility, sustainable development

Сучасна епоха характеризується суттєвими змінами як у світовій, так і в українській економіці. Розвиток національного бізнесу, інтеграція України у світову економічну систему, посилення конкуренції ставить перед вітчизняними компаніями багато нових питань, одне з яких пов'язано із корпоративною соціальною відповідальністю.

Світова практика застосування корпоративної соціальної відповідальності (далі за текстом – КСВ) свідчить не тільки про покращення власної репутації, а й про отримання прибутку від збільшення споживчої лояльності. Українські компанії дедалі активніше оперують на міжнародному ринку, тому застосування практик КСВ має стати невід'ємною частиною економічної діяльності національних суб'єктів господарювання.

Теоретичні питання та практичні аспекти з означеної проблематики вивчали такі зарубіжні і вітчизняні науковці, як: А. Андрющенко, В. Барова, Г. Боуен, О. Безрукова, З. Данаева, М. Зігель, Дж. Елкінгтон, А. Керолл, Ф. Котлер, Л. Лаптева, Дж. Ленсен, О. Мазурик, В. Маслов, О. Панькова, М. Портер, М. Статман, М. Фрідман, Е. Фрімман, Ф. Фукуяма, Д. Хіл та інші.

У науковій літературі корпоративну соціальну відповідальність розглядають як просування практик відповідального бізнесу, які приносять користь бізнесу і суспільству та сприяють соціальному, економічному і екологічно стійкому розвитку шляхом максимізації позитивного впливу бізнесу на суспільство і мінімізації негативного [1].

У цілому соціальна відповідальність бізнесу – це політика, яка свідомо і цілеспрямовано обирається компанією для того, щоб не просто існувати та отримувати прибуток, а добровільно робити свій позитивний внесок у розвиток сучасного суспільства. Еволюція поглядів на КСВ формує нові підходи до її сучасної концепції, проте в епоху глобалізації потреба у застосуванні соціальної відповідальності бізнесу стає життєво необхідною для компаній й характеризується, як «...здатність компанії відповідати на економічні, правові та етичні очікування суспільства» [2]. Всі дії компаній щодо реалізації концепції корпоративної соціальної відповідальності можна об'єднати у такі групи: економіка; соціальна політика; екологія, основні компоненти яких представлено на рисунку 1.

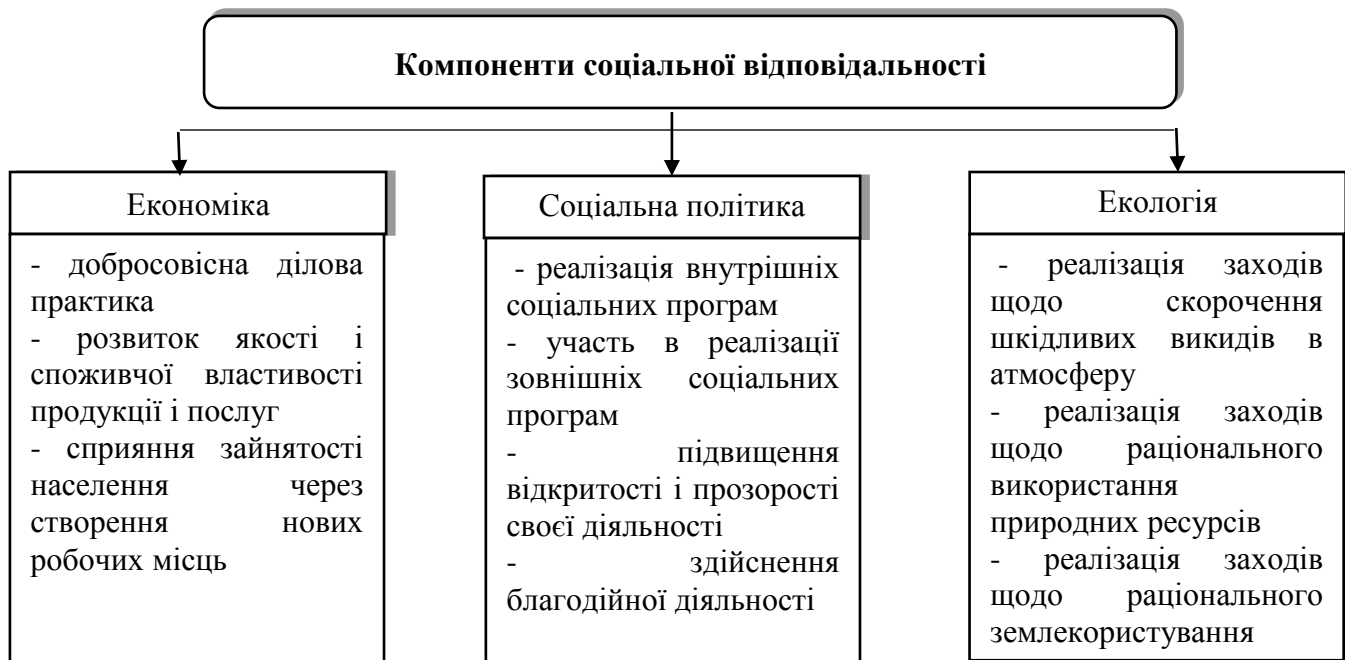

Рисунок 1 – Основні компоненти соціальної відповідальності
 Джерело: побудовано і доповнено авторами з використанням [3]

Представлені компоненти із врахуванням специфіки і практики різних компаній можуть бути доповнені і розширені.

Аудиторська діяльність, як незалежна професійна діяльність аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності з надання аудиторських послуг, відповідно є видом підприємницької діяльності [4]. Тому питання соціально-відповідального бізнесу є актуальним і у сфері аудиторської діяльності.

Прикладом успішної реалізації політики соціальної відповідальності бізнесу можуть стати практики багатьох аудиторських компаній, а саме: ТОВ АФ «ПРАЙСВОТЕРХАУСКУПЕРС (АУДИТ)», АФ «Юнітс Консалтинг Лтд.», ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА», ТОВ «АФ «Київська аудиторська група», АК «PSP Audit» та інші.

Соціальна та екологічна відповідальність бізнесу є важливою частиною діяльності аудиторських компаній. Сталий розвиток – це баланс між задоволенням існуючих потреб бізнесу та захистом інтересів майбутніх поколінь. Сьогодні це обов'язкова ознака ефективної компанії, що хоче привернути увагу партнерів та інвесторів, вийти на закордонні ринки та бути завжди готовою до змін в екологічному законодавстві.

Впровадження принципів сталого розвитку дозволяє вдало комунікувати з громадськістю, а також демонструє інвесторам стабільність компанії та одночасно її готовність до змін. Інвестування у сталий розвиток надає можливість залучити фінансування під низький відсоток, уникнути проблем із регулятивними органами та підвищити вартість компанії. Бути соціально і екологічно відповідальним, «зеленим» – це не тільки добре для довкілля і оточуючих, а ще це несе інші фінансові та нефінансові вигоди для бізнесу при взаємодії на місцевому та міжнародному рівнях. Етика бізнесу полягає не тільки у справедливому ставленні до працівників, наданні якісних послуг, а й у дбайливому поводженні з навколишнім середовищем. Крім того, аудиторські компанії беруть активну участь у благодійних проектах, які сприяють вирішенню найбільш гострих соціальних проблем.

Застосування корпоративної соціальної відповідальності надає аудиторським компаніям і конкретні переваги, зокрема: покращення управління завдяки запобіганню ризикам; покращення репутаційного менеджменту; збільшення частки ринку; мотивування співробітників; оптимізація операційних процесів та зменшення витрат; покращення фінансових показників діяльності; підвищення конкурентоспроможності тощо.

Література:

1. Котлер Ф. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Котлер Ф., Лі Н. / Пер. з англ. – К. : Стандарт, 2005. – 302 с.
2. Carroll Archie B. 2001. The Pyramid of Corporate Social Responsibility: To ward the Moral Management of Organizational Stakeholders. *Business Horizons*. URL: <http://bas.sagepub.com/cgi/content/refs/38/3/268>.
3. Білоног Ю.С. Характеристика та аналіз структурних елементів соціальної відповідальності бізнесу. *Грані: науково-теоретичний та громадсько-політичний альманах*. Дніпропетровськ : Грані. №5, 2015. С. 30-36.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://www.apu.com.ua>.

*Науковий керівник – Костирко Алла Георгіївна,
канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку
і оподаткування, МНАУ*